

Επανάληψη τάξης μαθητή

A. Μελέτες στον αγγλοσαξωνικό χώρο δείχνουν ότι:

1. Το 60% των μαθητών που επαναλαμβάνουν την τάξη δε σημειώνουν καμία πρόοδο, το 20% χειροτερεύει και παρουσιάζει επιπλέον προβλήματα συμπεριφοράς και το υπόλοιπο 20% βελτιώνεται αλλά αυτή η βελτίωση είναι μικρή και παροδική.
  - a. Αναφέρεται στο Μασσαγγούρας, Η. (2006). *Η σχολική τάξη*. Αθήνα: Γρηγόρης
2. Ένα παιδί που επαναλαμβάνει την τάξη είναι πιθανότερο: να είναι αγόρι, να ανήκει σε μειονότητα, να προέρχεται από χαμηλό κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον, να είναι κοινωνικά αδέξιο. Γενικά η επανάληψη της τάξης δε φαίνεται να επιφέρει μακροπρόθεσμα οφέλη στα παιδιά. Επιπλέον τα παιδιά αυτά έχουν αυξημένες πιθανότητες να εγκαταλείψουν αργότερα το σχολείο χωρίς να τελειώσουν την υποχρεωτική εκπαίδευση (Γυμνάσιο). Τα ευρήματα σε ότι αφορά τις επιπτώσεις από την επανάληψη της τάξης στο συναισθηματικό, κοινωνικό τομέα του παιδιού είναι αντιφατικά. Δηλ. δεν μπορούμε να υποστηρίξουμε με βεβαιότητα ότι η επανάληψη της τάξης έχει αρνητικές ή θετικές επιπτώσεις στον ψυχισμό και την κοινωνικότητα του παιδιού.
  - a. McCombs, J. S., Kirby, S. N. and Mariano, L. T. (2009). *Ending Social Promotion Without Leaving Children Behind. The case of New York City*. New York City Department of Education
3. Ανάμεσα σε παιδιά ίδιας τάξης αλλά και ανάμεσα σε συνομηλίκους, εκείνα τα παιδιά που επανέλαβαν την τάξη σε μικρή ηλικία, εξακολουθούν να έχουν σημαντική υποεπίδοση στην Ανάγνωση και στα Μαθηματικά σε σύγκριση με τα άλλα παιδιά, ακόμη και μετά από πολλά χρόνια (στην ηλικία των 14 ετών). Τα παιδιά Α' – Γ' Τάξης επαναλαμβάνουν την τάξη κυρίως εξαιτίας των αναγνωστικών τους δυσκολιών.
  - a. McCoy, A. R. and Reynolds, A. J. (1999). *Grade retention and School Performance: An Extended Intervention*. *Journal of School Psychology*, 37 (3), pp. 273-298.

B. Προσωπική κοσμοθεωρία

1. Το σχολείο πρέπει να βρει τρόπους για να βοηθήσει όλα τα παιδιά και ιδιαίτερα εκείνα που δυσκολεύονται, μια και η έρευνα δείχνει ότι τα τελευταία προέρχονται κατά κύριο λόγο από χαμηλό κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον και συνεπώς έχουν περισσότερο την ανάγκη του σχολείου, αφού φαίνεται ότι η οικογένεια δεν μπορεί να βοηθήσει αποτελεσματικά.
2. Το σχολείο σήμερα εξακολουθεί να βοηθά στη διατήρηση των κοινωνικών ανισοτήτων καθώς η έρευνα δείχνει ότι η πιθανότητα για ένα παιδί, που προέρχεται από φτωχό κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον, να πετύχει σε μια καλή πανεπιστημιακή σχολή, ΕΙΝΑΙ στατιστικά μη σημαντική (Φραγκουδάκη).

3. Ένα παιδί με σημαντικές δυσκολίες θα βοηθηθεί ανεξάρτητα από την τάξη που φοιτά, κατά κύριο λόγο από την αντισταθμιστική αγωγή (ενισχυτική διδασκαλία, ΤΕ, ΤΥ). Αφού η υποστήριξη μπορεί να παρέχεται σε όλα τα παιδιά ανεξάρτητα από την τάξη που φοιτούν, τότε μπορεί να ακολουθεί την τάξη των συνομηλίκων του με την κατάλληλη υποστήριξη. Έτσι αυξάνονται οι πιθανότητες να βελτιώσει τις κοινωνικές του δεξιότητες και φιλίες. Το σημαντικότερο είναι να αποκτήσει το παιδί την αίσθηση «του ανήκειν», σε μία τάξη.
4. Σε περίπτωση δυσκολιών ενός παιδιού, η επανάληψη του Νηπιαγωγείου κρίνεται πιο αποδοτική. Η επανάληψη τάξης μετά τη Β΄ Δημοτικού, δεν έχει καμία αξία. Στις μεγάλες τάξεις προβλέπεται επανάληψη, μόνο εξαιτίας πολλών απουσιών.
5. Ο νομοθέτης μιλά για 9χρονη υποχρεωτική εκπαίδευση (10χρονη μαζί με το Νηπιαγωγείο). Δηλ. το Γυμνάσιο είναι το ελάχιστο προσόν ενός ατόμου που θα ζητήσει αργότερα εργασία. Αν ένα παιδί μείνει πολλές φορές στην ίδια τάξη, αργά ή γρήγορα θα αναγκαστεί να εγκαταλείψει το σχολείο. Τα παιδιά που εγκαταλείπουν το σχολείο είναι πιο πιθανό να βρεθούν αντιμέτωπα με το φάσμα της ανεργίας καθώς και να εμπλακούν σε ομάδες με παραβατική συμπεριφορά (χρήση ουσιών) (Τσιάντης).
6. Ένας νέος που δεν τελείωσε το σχολείο μπορεί να πάρει απολυτήριο Δημοτικού ή και Γυμνασίου, παρακολουθώντας το Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ) για μία ή δύο σχολικές χρονιές. Το Πρόγραμμα των ΣΔΕ βασίζεται στην Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και στα Σχέδια Εργασίας. Οι νέοι που συμμετέχουν εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τα ΣΔΕ. Φαίνεται ότι μπορούμε να βοηθήσουμε τα παιδιά που δυσκολεύονται, αν προσανατολιστούμε περισσότερο στις παραπάνω διδακτικές μεθόδους.
7. Βασικός σκοπός της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης είναι η «παροχή γενικής παιδείας». Ας μην ξεχνάμε ότι πρώτα είμαστε Παιδαγωγοί και κατά δεύτερο Διευκολυντές της γνώσης. Αυτό φυσικά δε σημαίνει ότι υποτιμούμε τη σχολική γνώση. Δεν εγκαταλείπουμε ποτέ την προσπάθεια για να μάθουν τα παιδιά, όλα όσα ορίζονται από το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών (ΑΠΣ). Για το σκοπό αυτό τροποποιούμε συνεχώς τις διδακτικές μας μεθόδους μέχρι να βρούμε την πιο κατάλληλη. Τελικά όμως το κάθε παιδί θα μάθει, εκείνα που και η κατάσταση του τού επιτρέπει να μάθει.
8. Το παιδί έχει ανάγκη πρωτίστως από επιτυχίες για να τονώσει την αυτοεκτίμησή του. Χωρίς καλή αυτοεκτίμηση, καμιά διδασκαλία δεν μπορεί να έχει το επιθυμητό αποτέλεσμα. Αν αξιοποιήσουμε τις ιδιαίτερες ικανότητες και εμπειρίες του κάθε παιδιού τότε ανοίγουμε την πύλη της επιτυχίας. Το παιδί που αποτυγχάνει διαρκώς, αργά ή γρήγορα θα πιστέψει ότι δεν είναι ικανό για τίποτα και θα παραιτείται πριν καν προσπαθήσει (μαθημένη αβοηθησία).
9. Θεωρώ ότι ένα παιδί της Α΄ τάξης που έσπασε τον κώδικα της ανάγνωσης δηλ. μπορεί να συλλαβίζει έστω και αργά και επιπλέον μπορεί να κάνει πράξεις μέσα στη δεκάδα έστω και με τη βοήθεια των δαχτύλων, ΜΠΟΡΕΙ να πάει στην επόμενη τάξη. Εξάλλου η Β΄ Τάξη έχει ως κύριο στόχο την εμπέδωση της αναγνωστικής δεξιότητας.

10. Η γνώμη του γονέα που ασχολείται με το παιδί είναι σημαντική, αλλά δεν είναι ο αποφασιστικός παράγοντας. Την απόφαση για την επανάληψη της τάξης τη λαμβάνει ο Σύλλογος Διδασκόντων μετά από διεξοδική συζήτηση και αφού λάβει υπόψη του τη σχετική νομοθεσία και τις γνώμες του Σχολικού Συμβούλου, της Δασκάλας της Τάξης και της Ειδικής Παιδαγωγού (εφόσον γνωρίζει το παιδί). Για τη συνεδρίαση αυτή συντάσσεται ξεχωριστό πρακτικό.
11. Για τη σχετική νομοθεσία (αξιολόγηση μαθητή και επανάληψη τάξης) μπορείτε να επισκέπτεστε την παρακάτω διεύθυνση του Υπουργείου Παιδείας http://archive.minedu.gov.gr/el_ec_page8332.htm

Παρακαλώ τους Συλλόγους Διδασκόντων να λάβουν υπόψη τους τα παραπάνω πριν από οποιαδήποτε απόφαση για επανάληψη τάξης.

Ο Σχολικός Σύμβουλος

Αλβανόπουλος Γιώργος